

A GYERMEK JOGAI ÉS AZ UNICEF

SZKA_209_37

Készítette: Tomory Ibolya

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

9. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a Jogok és kötelességek egy közép--európai iskolában					
A	4-5 fős csoportok alakulnak véletlenszerűen. Minden csoport kap egy másolatot az iskola házirendjéből, amelynek szövegéből két külön papírra kigyűjtik a tanulók jogait és kötelességeit. A szóvivők váltott megszólalással ismertetik munkájuk eredményét, és egy kettéosztott csomagolópapírra átvezetik az azonosított jogokat és kötelességeket. 20 perc	A jog és kötelesség fogalmának értelmezése a gyerekekre vonatkoztatva Szövegértés Rendszerezés	Csoportmunka – kerekasztal és csoportszóforgó	Az iskola házirendje Papírok és íróeszközök	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a Egyezmény a gyermek jogairól					
A	A tanár arányosan elosztja a 4-5 fős csoportok között a gyermekjogi egyezmény különböző cikkelyeit. A tanulók elolvassák, majd megbeszélik a kapott szövegeket, és saját szavaikkal megfogalmazva, leírják azok tartalmát egy papírra. A külön-külön született mondatokat végül felragasztják egy nagy tablóra. (Itt az első 45 perc vége.) 25 perc	Új ismeretek alkalmazása, értelmezése, saját helyzetre vonatkoztatás	Csoportmunka – megbeszélés	D1 (Jogi forrás részekre vágva)	Tabló, ragasztó a csoportok írásainak felillesztéséhez
II/b Ezek a jogaink					
A	A diákok párokban dolgozva, emlékezetből felírnak egy-egy jogot az előző óra végén a tablón összefoglaltak közül. Minden pár elmondja, ami az eszébe jutott, s közben egy nagy csomagolópapíron közösen rekonstruálják a legfontosabb jogokat. 15 perc	Ismeretek bevésése, rögzítése, közös tudás kialakítása Emlékezet Fantázia	Páros majd frontális munka – megbeszélés, ötletbörze	Papír, íróeszköz	Csomagoló-papír Vastag filctollak Ragasztó-gyurma

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/c Az UNICEF a gyermekek jogairól					
A	A tanár kivetíti az UNICEF egyik kiadványában szereplő szöveget (P1), amely 10 alapvető jogot mutat be. Közös elolvasás a mondatokat, és összevetik azokat az előzőleg maguk által összeállított listával. 15 perc	Két lista összehasonlítása Empátia Tolerancia	Frontális munka – összehasonlítás		P1a (Kivetíthető szövegek)
II/d Az UNICEF a gyermekek jogaiért					
A	A diákok párokat alkotnak, és választ keresnek arra a kérdésre, hogy miért van szükség a gyermekek jogainak a rögzítésére? A tanár ezután kivetíti az UNICEF egyik kiadványából származó oldalt, amely megpróbál felelni erre, és összevetik a különféle gondolatokat. 10 perc	Véleménynyilvánítás új ismeretek alapján Szolidaritás Szociális érzék	Páros munka – válaszkeresés egy megadott kérdésre		P1b (Kivetíthető szövegek)
B	A tanulók 3-4 fős csoportokban plakátokat készítenek valamelyik korábban megismert joghoz kapcsolódóan. A képeket kiragasztják a falra. 10 perc	Információk más jelrendszerbe való átültetése Együttműködés	Csoportmunka – plakátkészítés	Csomagoló- papírok Zsírkreták Ragasztógyurma	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/melléletek	
				Diák	Pedagógus
II/e Házi feladat megbeszélése					
A	A tanulók azt a feladatot kapják, hogy gyűjtsenek általuk érdekesnek tartott információkat az UNICEF internetes oldalairól, és jegyzeteiket hozzák magukkal a következő órára. (Itt a második 45 perc vége.) 5 perc	Önálló feladat kiadása Tájékozódás az információk között	Frontális munka – tanári közlés	Internet elérés www.unicef.hu www.unicef.org	
II/f Az UNICEF születése és tevékenysége					
A	A diákok 4 fős csoportokat alkotnak. Minden csoport megkapja az UNICEF történetét bemutató, 4 részre vágott szöveget. Mindenki elolvas egy szövegrészt, és megismerteti annak tartalmát a csoporttársaival. 12 perc	Ismeretek bővítése Szövegértés Egymásra figyelés	Kooperatív tanulás – szakértői mozaik	D2 (Szöveg)	
B	A tanulók 4-5 fős csoportokat alakítanak. Minden csoport megkapja az UNICEF történetét bemutató, bekezdésekre vágott szöveget. A tanulók időrendbe rakják az összekevert papírcsíkokat, és megismerkednek a történettel. 12 perc	Ismeretek bővítése Szövegértés Együttműködés	Csoportmunka – információk sorba- rendezése	D2 (Szöveg)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/g Akikért az UNICEF dolgozik: gyerekek, éppúgy, mint ti					
A	Minden diák megkapja a kétféle élettörténet (D5) egyikét s azt elolvassa. Az azonos történettel foglalkozók kiválasztanak maguk közül egy-egy tanulót, aki elmeséli a gyerek életét egyes szám első személyben, mintha magáról beszélne. 15 perc	Együttérzés kiváltása Empátia Tolerancia Szociális érzék	Egyéni munka – néma olvasás Frontális munka – tanulói előadás	D3 (Élettörténetek)	
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a A történetek tanulságai					
A	Az osztály megbeszéli a történeteket a tanár irányításával. Közös választ keresnek arra a kérdésre, hogy vajon megvalósulnak-e ezeknek a gyermekeknek a jogai? 8 perc	Ismeretek alkalmazása Rendszerezése Véleményalkotás	Frontális munka – irányított beszélgetés		
III/b Vélemények a gyermeki jogok érvényesüléséről					
A	3-4 fős csoportok alakulnak. A csoportok gyerekjogokkal kapcsolatos állításokat kapnak, amiket átolvasnak. Egy egymást metsző két körből álló halmazábra segítségével kifejezik, hogy melyik állítással értenek egyet, és melyikkel nem. A csoportok végül összevetik a véleményüket. 10 perc	Véleményalkotás a gyermeki jogokat érintő állításokról Véleményalkotás Véleménynyilvánítás	Csoportmunka – halmazábra készítése	D4 (Állítások)	
B	Az osztály megvitatja, hogy vajon igaz-e az a mondas, hogy a tehetség nem vesz el. Érveket és ellenérveket gyűjtenek, és ütköztetik azokat. 10 perc	Véleményalkotás Véleménynyilvánítás Érvelés	Frontális munka – megbeszélés és vita		

TANÁRI SEGÉDLETEK

P1 – Az UNICEF a gyermekek alapvető jogairól

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezménye

A gyermekek érdekeinek védelmében sokáig nem lehetett fellépni nemzetközi szinten, a jog eszközeivel. Ezért az ENSZ Gyermekalapja, más szervezetekkel együttműködve, kampányt indított a gyerekek jogait rögzítő dokumentum kidolgozására. A Gyermekjogi Egyezményt 1989-ben fogadta el az Egyesült Nemzetek Közgyűlése. Az egyezmény szerint:

Minden gyermeknek joga van

- 1** az egészséges szellemi, testi és lelki fejlődésre;
- 2** a képzésre és személyisége teljes kibontakoztatására;
- 3** elegendő szabadidőre, játékra és pihenésre;
- 4** a szabad véleménynyilvánításra és arra, hogy véleményét meghallgassák;
- 5** az elhanyagolással, erőszakkal és megalázó bánásmóddal szembeni védelemre;
- 6** a gazdasági és szexuális kizsákmányolással, illegális örökbefogadással és gyermekkereskedelemmel szembeni védelemre;
- 7** arra, hogy háborúkból, katasztrófák esetén elsőként kaphasson segítséget;
- 8** az egyenlő és megkülönböztetéstől mentes bánásmódra;
- 9** a különleges gondoskodásra, amennyiben fogyatékos;
- 10** arra, hogy családban nőjön fel és ne válasszák el szüleitől. Ha a gyermek érdeke mégis ezt kívánná, joga van kapcsolatot tartani mindkét szülővel.

Az ENSZ Gyermekalapja

P2

Miért van szükségük a gyermekeknek jogokra ?

Az emberiség jövőjének letéteményesei a gyermekek. Csakhogy milyen lesz az a jövő, amelyben a gyermekek többségét szegénység, háború, betegségek és éhség fenyegeti?

Pedig a gyermekeknek békére, jólétre, szeretetre és gondoskodásra van szükségük ahhoz, hogy egészségesen fejlődhessenek.

Ezeket az alapvető jogokat 1989. óta egy világszerte érvényes törvény, az ENSZ Gyermekjogi Egyezménye védi. A fontos dokumentumot a világ csaknem minden állama elfogadta és ígéretet tett a gyermekek jogainak tiszteletben tartására.

Most a kormányokon a sor, hogy ígéreteiket valóra váltsák és megalkossák a gyermekek védelmét szolgáló belső jogszabályokat, költségvetéseikben előnybe részesítsék a gyermekjólétet, -képzést, -egészségügyet szolgáló programokat.

De a gyerekek jogai nemcsak a politikusokra tartoznak. Csak akkor számíthatnak a gyerekek egy valóban jobb jövőre, ha minden felnőtt szívügyének tekinti e jogok érvényesülését.

